

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr.,
1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr.,
1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 fr., 1/2 an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Inserțiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 23 Februarie st. v.

Românii sînt oameni primejdioși, dușmani ai statului ungar și ai națiunii maghiare.

Ni se spune aceasta în fiesce-care și prin diarele maghiare, în întruniri publice, ba chiar și de pe băncile ministeriale: ca oameni primejdioși și dușmani ai statului și sîntem denunțați Coroanei și lumii întregi. Se înțelege însă, totdeauna se adaugă, că nu e vorba de toți Românii din țările coroanei ungare, ci numai de cei ce aderă la programul stabilit în conferințele dela Sibiu: singuri acestia sînt oameni primejdioși și dușmani ai statului; mulțimea cea mare a Românilor sînt oameni blânzi, care s'ar simți foarte mulțumiți cu actuala stare de lucruri, dacă ar fi feriți de înfrîngerea „agitatorilor“.

Cum s'a acreditat acest neadevăr? Cine l'a scornit? cine a abusat de buna credință a acelor ce nu ne cunosc îndestul, că se-l propage?

Maghiarii!

Nu! Ei au numai păcatul de a nu-și fi dat silința să cunoască țeara, în care trăiesc, și să se convingă din propria lor intuițiune despre curențele ce predominesc la concetățenii lor români. Presumptuoși din fire, ei au trecut cu o ridicolă suficiență preste nisce lucruri, care-i privesc foarte de-aproape, și s'au lăsat să fie amăgiți de nisce oameni fățarnici, care profită de conflictele ivite între poporul român și cel maghiar, ca să parvină ori să se mențină.

Și o parte însemnată din acești oameni sînt Români, chiar frați de ai noștri.

Îi înțelegem pe Maghiarii risipiți printre Români, dacă-și dau toată silința să convingă pe ceilalți frați ai lor, că Românii sînt oameni primejdioși, și strigă în fiesce-care ăi: „Trebuie să ne ajutați și să ne asigurați cea mai hotărîtoare înfrîngere, fiindcă aici în aceste părți ale țerii noi singuri susținem cauza națională.“ E ceva adevărat în aceste cuvinte, când ele sînt rostite de un Maghiar, care, preocupat

pat de interesele naționale maghiare, poate să și creadă ceea-ce ăice.

Toemai fiindcă e Maghiar însă, el nu prea este competent a se pronunța în materie de aspirațiuni românești, și dacă un Maghiar îi denunță pe Români, oamenii cu judecată nu-i cred necondiționat, ci-și dau silința de a se convinge fie prin alți oameni mai nepreocupați, fie din propria lor intuițiune despre adevăratul adevăr.

Cu totul altfel stau lucrurile, când vre-un Român le ăice celor ce dispun de putere:

„Uite! — eu sînt Român, am relațiuni printre Români, știu ce voesc, la ce aspiră, ce uneltesc Românii, și te încredințez, că ei s'ar încerca să-și realizeze planurile lor, dacă oamenii ca mine n'ar lumina poporul și n'ar avî destulă înfrîngere, ca să zădărnicească silințele „agitatorilor.““

Aceasta nu mai e o denunțare în sensul comun al cuvîntului, ci o *politică de amenințări*.

N'avem decât să ne uităm împrejurul nostru, pentru-ca să ne încredințăm, că sînt destul de numeroși Românii, care au parvenit ori se mențin printr'o asemenea politică.

Nouă Românilor ni se plîng mereu, că le este foarte grea pozițiunea față cu guvernul și în genere față cu Maghiarii, și la toate ocaziunile, fie direct, fie indirect, prin oamenii lor de încredere, ne împing contra guvernului și contra Maghiarilor, pentru-ca să le creăm lor o pozițiune mai comodă, dându-le pretexte de a se plînge, că le este foarte grea pozițiunea față cu noi.

Cel mai mic serviciu făcut guvernului este un mare act de curaj civic, ear' când guvernul le cere vre-un serviciu, pe care nu le vine la socoteală să-l facă, ei se descarcă asupra „agitatorilor“.

„Foarte bucuros aș face lucrul acesta, dar' te rog să nu-l ceri dela mine, căci m'aș expune și aș mîna apa la moara „agitatorilor“, care sînt, precum scii, cei mai primejdioși oameni“.

Nu e denunțare aceasta, ci politică cu șuruburi.

Astfel însă încetul cu încetul în mintea celor ce nu ne cunosc se încuibă gîndul, că opozițiunea națională română este pentru statul ungar și, prin urmare, și pentru monarhie un pericol iminent și că reșoanele de stat cer menținerea cu ori-ce preț a puținilor Români, care se expun pentru stat și pentru susținerea ordinei.

E evident, că această politică trebuie să se înfunde în cele din urmă, deocamdată însă cei-ce o fac profită de lipsa de bun simț a cercurilor hotărîtoare.

Până când, nu scim.

Revistă politică.

Sibiu, 24 Februarie st. v.

Revolta militară din Silistra și Rusciuc s'a suprimat, și aceasta a înțarțit-o și vice-secretarul de stat Ferguson în ședința casei de jos engleze dela 4 l. c. n. Acum s'au apucat de lucru acolo tribunalele militare bulgare. Tribunalul militar din Rusciuc a proces de la Vineria trecută la un șir de condamnați. Vice-colonelul Filoff, maiorul Uzuroff și căpitanul Zelengeroff sînt condamnați la moarte și mai mulți ofițeri și cetățeni la pedepse de libertate. Regenta, căreia s'au prezentat aceste sentențe spre aprobare, va fi probabil mai domoală, deoare-ce consuli străini din Rusciuc au întreprins un pas colectiv, pentru de a exopera amînarea execuțiunii și pentru de a face posibilă „agrația“.

Pentru căpitanul Bollmann, care e sudit rusec s'a întreprins deja consuli german, sub al cărui scut stau sudii ruseci. Nu se scie încă, dacă guvernul bulgar a urmat deja acestei reclamațiuni, dar' în fața interesului ce-l manifestează Rusia pentru revoluțiunii bulgare de abia s'ar mai pute cineva îndoi, că în sfîrșit nu numai căpitanul Bollmann, ci chiar și ceilalți revoltanți vor scăpa fără de nici o pedeapsă.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“, organul principelui de Bismarck ăice, că situația din Bulgaria e foarte precară, cu toate că s'a suprimat revolta militară, ceea-ce se întemeiază pe situația generală a Europei. După o depeșă

ce o primesce din Sofia „Kreuzzeitung“, acolo există temerea, că Rusia va face pași în favorul revoltaților arestați.

Eată ce ăice însuși monitorul oficial rusec despre revolta militară din Silistra:

„Încât se poate judeca după toate informațiunile ce le-am primit, revolta a fost o urmare a presiunii, care zace asupra Bulgariei din anul trecut încoace și mai ales de atunci, de când conducătorii unui anumit partid au luat în mînă puterea, ce nu e prea alegeătoare în aplicarea mijloacelor sale. Mulți dintre ofițerii bulgari ce erau siliți să emigreze, care aparțineau celor mai bune elemente militare, nu puteau să privească cu sînge rece, cum armata bulgară, pentru a cărei organizare s'au îngrijit și ei, și-a uitat de destinațiunea ei originală și a devenit o unealtă oarbă a unui partid politic. Un sentiment de nemulțumire l'a îndemnat pe aceia a se hotărî pentru o întreprindere atât de riscată.“

„E foarte probabil, că nesuccederea pertractărilor ce s'au urmat în Constantinopol între Zancoff și delegații regentei au accelerat izbucnirea nemulțumirii ofițerilor și a soților lor de princip. Regretînd în toată sinceritatea inutila vîrsare de sînge, guvernul împărătesc a privit în revolta din Silistra o nouă dovadă a condițiunilor anormale, sub care s'a pus Bulgaria. Nerenunțînd cu toate aceste la speranță, că împregiurările vor pute duce această țeară la restabilirea ordinei, care garantează în mod sigur drepturile legale ale poporului bulgar, guvernul împărătesc are intenția să se țină și mai de parte de acel mod de acțiune, pe care l'a observat și până acum în răscoana bulgară și care s'a fost precisat în comunicările oficiale de mai nainte.“

Celelalte foi ruseci sînt cam rezervate față cu tulburările din Bulgaria. Aproape toate sînt însă de părere, că în principat se vor ivi în curînd evenimente, care vor schimba momentana icoană a situației. Dacă tulburările — se exprimă „Novosti“ — vor primi un caracter serios, un amestec străin va fi inevitabil.

După o depeșă ce o primesc din Paris „Polit. Kor.“, cercurile politice din Franța privesc în tulburările bulgare, care la nici e întemplantare nu se consideră de terminate, un nou motiv pentru puterile eu-

Foiața „Tribunei“.

O cestiune de principiu.

De
Ioan Slavici.

Dilele aceste s'a publicat în foiața „Tribunei“ sub acest titlu un articol scris de mine.

Sînt om cu oare-care reputațiune literară, am fost timp de trei ani director al diarului „Tribuna“ și am și astăzi cele mai intime relațiuni cu redacțiunea acestui diar: nu am dar' nevoie să subscriu ceea-ce voiesc să public în coloanele „Tribunei“; diarul acesta publică tot ceea-ce ese din peana mea, fără-ca să 'mi-se mai ceară și subscrierea.

E dar' înverdat pentru tot omul cu mintea întreagă, că atunci, când subscriu cu numele meu întreg ceea-ce public în „Tribuna“, vreau să se scie, că cele ce se ăic în articolul scris sînt ăice de mine, pe propria mea răspundere și nu au să angajeze pe nimeni.

Anume în acest cas am susținut principiul, că un Român poate, ba trebuie chiar să se intereseze de mișcarea literară și în genere de viața culturală a altor popoare, nu trebuie însă să iee parte decât la lucrurile culturale române.

Aplicînd acest principiu și la dl Dr. Victor Babeș, pe care-l socotesc între Români, am exprimat convingerea, că d-sa nu va mai sta pe

gînduri, ci va trece la universitatea românească din București, dacă i-se va oferi cuvenitul teren de activitate la acea universitate.

Sînt fără îndoială între Români foarte mulți oameni, care admit vederile emise de mine în ceea-ce privesc principiul, nu însă și în ceea-ce privesc aplicarea lui la dl Dr. Victor Babeș, pe care mulți s'au deprins a nu-l mai socoti între Români.

Notița publicată în coloanele „Luminătorului“ 'mi-a produs impresiunea, că oamenii dela „Luminătorul“ ori nu admit principiul ori sînt dintre cei ce inclină a crede, că dl Dr. Victor Babeș nu trebuie să fie pus în rîndul acelora, pentru care se poate face aplicarea. Altfel nu scoteau la iveală cestiunea de bani, care pentru oamenii de oare-care valoare trebuie să fie, ori cel puțin să pară indiferentă, nici accentuau greutățile, cu care se luptă dl Dr. V. Babeș, când națiunea îl cheamă să-și părăsească patria, în care nu poate să-și găsească ca Român, ci numai ca o m, teren de activitate.

După convingerea mea așa, cum a prezentat-o „Luminătorul“, cestiunea are efectul demoralizator de a-i îndemna pe tinerii noștri să facă cum a făcut dl Grigorie Moldovan și cum ar face și dl Dr. Victor Babeș, dacă nu s'ar ține de angajamentul, pe care l-a luat odată.

Am încheiat dar' constatînd, că dl Dr. V. Babeș poate să facă după-cum îl va fi trăgînd inima, dar' principiul rămîne și alții n'au

să facă ca dl Dr. V. Babeș, dacă d-sa va fi ținînd mai mult la „patrie“ ca la „națiune“, ci au să meargă acolo, unde „națiunea“ îi cheamă.

Și va admite ori-și-cine, că se cere oare-care curaj personal, pentru-ca să o ăici aceasta aici la Sibiu, în mijlocul zeloșilor membri ai „reuniunii de cultură“ din Cluj și în fața puterii publice din statul ungar, care e pusă în serviciul acelei reuniuni. Trebuia dar' să subscriu articolul, pentru-ca aceia, la care mă adresez, să vadă, că vorbesc cu toată tăria convingerii.

Aș înțelege dar', ca cineva să aibă același curaj personal și să se încerce a dovedi, că e fals principiul, pe care l-am susținut, că rîu am aplicat acel principiu, ori că nu era oportun să-l pun chiar acum în discuțiune. Am rămas însă înscărbît, când am găsit în numărul dela 25 Februarie v. al „Luminătorului“ următoarea foiață, care e o adevărată infecțiune literară:

„Care va să ăică: La anul 1884 s'a înființat „Tribuna“, și i-s'a pus în frunte un director cu expresă mențiune: ca să ne învețe pe noi pe toți, pe Români din Ungaria: limbă, stilistică și politică.“

Oamenilor de fire mai prepuehnică însă, când audiră de această întreprindere, când vădură că dl Diamand Manole, membrul comitetului central din Sibiu, îl luă pe acesta pe dinainte cu această întreprindere, li se produse impresiunea, că în adevăr toată vorba cu întemeierea institutului tipografic și a „Tribunei“ din

Sibiu, nu e, decât a face un organ de publicitate pus în serviciul „pițigoilor“.

„Aceasta a ăis-o „Telegraful Român“, au ăis-o și alții, o ăiceam chiar și noi, dar' acum n'o mai ăicem. „Telegraful Român“ încă n'o mai ăice, alții asemenea n'o mai ăic, pentru-că toți prepuehnicii acum au — ispăsit-o cu ăicerea, ci o cred și o vîd.

„Am vîdut și noi, au vîdut și alții, că „Tribuna“ îndată la aparența sa ăicea, că s'a pus în serviciile comitetului național din Sibiu, care va să ăică: apără programa națională. Am vîdut noi, au vîdut și alții, că „Tribuna“ era organul ce reprezenta părerile tuturor Românilor din monarhia austriacă, mai la urmă reprezenta părerile numai a unei părți dintre Români, ear' astăzi o vedem, că s'a pus în conflict cu opiniunea tuturor Românilor.

„Românii sînt oameni pacfici, oameni răbdători, dar' au început a deveni nedumeriți. Și nedumerirea lor poate să provină de acolo, o ăic unii, noi n'o ăicem, că „Tribuna“ a atacat și dejosit pe comitetul central național din Sibiu, pe dl G. Baritiu, pe Miron Roman, pe episcopul I. Mețianu, pe toți și pe toate, cu cale și fără cale, a dat spate cu „blojul“, a dăscălit și dejosit pe dl V. Babeș, pe toți copiii lui V. Babeș, și tot ce este național.

„În nedumerirea lor vor fi creșînd Români, că „Tribuna“ a devenit un veritabil spion ori agent denunciant față cu națiunea română; alții vor crede, că cel ce a stat cîndva în soldul

ropene, de a influența într'un mod firm și hotărât asupra guvernului bulgar, ca să-și lege de inimă înțelegerea cu Poarta și prin aceasta eventual cu Rusia chiar și cu prețul repășirii lui. E fără îndoială, că regența și-a câștigat mari merite pentru țeară și i-a adus acesteia un folos netăgăduit; cu toate acestea ea formează acum nu numai o pedecă pentru înțelegerea diplomatică a Europei, dar' precum s'a arătat, și o pedecă pentru însuși liniștirea Bulgariei, așa că ea din motive patriotice ar avea să-și privească de terminată misiunea și să-și depună mandatul în mâinile Sobraniei. Cercurile franceze doresc, ca Poarta ori cabinetul rusesc să iee inițiativa pentru o grabnică acțiune diplomatică a Europei în acest înțeles, și ele nu numai ar sprigini cu plăcere o asemenea acțiune, ci sunt de părere, că ar fi asigurată de aprobarea și cooperarea aproape a tuturor puterilor europene.

Și se pare, că Poarta a și luat inițiativa în acest înțeles. Comisarul turcesc Riza-Bei a fost Vineria trecută primit în Sofia de către regență și și-a început vizitele pe la agenții diplomatice de acolo. Regenței a declarat Riza-Bei, că el sfătuiesc partidelor să se înțeleagă în privința elaborării unui program comun și să se nisuească a câștiga bunăvoința Rusiei, făcându-i o concesiune urgentă. După ce comisarul turcesc declarase, ca el insistă pre lungă numirea unui ministru de război rusesc și că el va preciza mai târziu concesiunile ce au a se face mai departe, regența răspunde, că atitudinea ei de până acum a dovedit lumii serioasa ei dorință, de a se înțelege cu Rusia; agentul ei din Constantinopol a făcut marelui Vizir toate concesiunile ce le-a pretins și sunt compatibile cu interesele Bulgariei; regența contează la bunele intențiuni ale lui Riza-Bei și e foarte aplecată a urma acestor sfaturi.

„Nord“ din Bruxella publică un articol inspirat din Petersburg, care constatând îmbunătățirea raporturilor germano-rusesci, accentuează rezerva Rusiei în Bulgaria. „Rusia“ — se dice în articol — „e unica putere, care n'a sporit nici armata nici bugetul de război. Ea rămâne în liniște pre lungă puterea ei, și fără de a fi provocată, nu va face război. Tradițiunile ei naționale nu-i mai permit rolul unui Don-Guisote, ce cu durere l'a jucat prea des, numai spre a se-cera nemulțumită și tradare. (Prin acest pasagiu face aluziune la Austro-Ungaria și Bulgaria.) Câtă vreme Germania va respecta interesele rusesci, Rusia va răsplăti serviciul cu contra-serviciu.“

Crisa cabinetului italian s'a rezolvat deocamdată prin aceea, că Regele — după o depeșă din Roma — n'a primit demisiunea cabinetului.

O voce străină despre petiția Năsăudenilor la Tron.

Diarul „Vaterland“ din Viena scrie asupra petiției, ce Năsăudenii au adresat Tronului, următoarele:

Fosta poporațiune grănițerească a fostului al 2-lea regiment român și al 17-lea regiment de graniță, din fostul district al Năsăudului Transilvania, a așternut Maiestății Sale ddo 28 Octomvrie n. 1886 o petiție, care merită atențiunea cercurilor mai largi pentru cuprinsul ei. Această petiție este reproducă în întreg cuprinsul ei în ultimul fascicul al lui „Romänische Revue“ și cuprinde nu mai puțin decât 23 pagini octav. Fosta poporațiune grănițerească se plânge în petiție în contra guvernului ungar, mai ales în contra ministerului reg. ung. de culte și în contra ministerului de interne precum și în contra singuraticelor organe ale guvernului, îndeosebi în contra comisariatului regesc și comite suprem provisor al comitatului Bistrița-Năsăud, în contra baronului Desider Bányffy. Plângerile privesc măsurile introduse de guvern dela 1881 încoace precum și împietări ale respectivului comisar regesc în ceea ce privește administrarea și întrebuințarea literilor funcționale aprobate de către Maiestatea Sa, care spun, că „fundul scolastic năsăudean e o proprietate indivisibilă a fostelor comune grănițeresci“. Plângerea cuprinde un șir lung de fapte, care apar incompatibile cu noțiunea de proprietate, precum și cu administrația de 20 ani a acestor fonduri, administrație condusă de o comisiune de administrație aleasă din partea comunelor interesate. Aceste fapte (dacă se adevăresc) nu pot fi justificate nici din punct de privire al dreptului, nici al moralului și nici din punct de privire politic. Precum se spune, guvernul ar fi aflat de bine a introduce aceste împietări și restricțiuni, pentru-că fostele comune grănițeresci năsăudene, prin administrarea fondurilor și prin formarea statutelor, ar fi având în vedere crearea unor caste pretinse dujmănoase întregității statului. (1) Va să dăcă e vechia istorie cu șovinismul, care și aici își face toanele sale. Mai departe se plâng fostele comune grănițeresci asupra împietărilor și prejudiciilor în ceea ce privește administrația forestieră și în sfârșit și asupra ciudatei atitudini a autorităților, în frunte cu comitele suprem Bányffy, în cestiunea procesului între Năsăudeni și familia Kemény. Acest domn Bányffy e în comitatul Bistrița-Năsăud un adevărat model de funcționar de terorizare pentru toți nemaghiarii, care în el află numai omul unilateral de partid ce folosește mijloacele ce-i dă oficiul seu spre ajungerea scopurilor sale de partid. Românii și Sașii se plâng amar acum de ani, dar' înzadar. De aceea ne îndoiim, că remonstrațiunile și plângerile fostelor comune grănițeresci din districtul Năsăudului la Tron vor avé rezultat așteptat. Și cu toate acestea nu trebuie trecut cu vederea, că chiar prin astfel de împietări și restricțiuni nemotivate precum și prin procederea vexatoare și dujmănoasă a organelor guvernului, înstrăinarea, nemulțumirea și antipatia la poporațiune își capătă cel mai bun nutriment.

Biserica în serviciul „kultur-egylet“-ului.

(Urmare din nr. 41.)

VI. Sălăgiu.

Întreaga poporațiune civilă a comitatului numără 171,059 suflete, și dintre aceste sunt 103,307 ce vorbesc limba română și abia 1/3 a locuitorilor sunt Maghiari. Într'o mulțime de comune naționalitatea română se extinde și cucesce mereu, pentru-că și apără și asigurază cu zel atât interesele sale naționale, cât și cele confesionale. Românii au o mulțime de biserici frumoase și scoli. Dintre Maghiari 9289 sunt rom-cat., 36 unitari, 6964 Ovrei și 46,109 reformați. Cei din urmă sunt împărțiți în 61 biserici matre și 23 filii. Ajutor mai urgent se pretinde în următoarele comune:

1. Bozieș, pe teritorul cercului Șimleului. Numărul Maghiarilor e 323 și al obligaților la școală 52. Districtul și conventul au organizat stațiune de preot-învățător, dar' local de școală nu există. Sub acest titlu sunt a se vota odată pentru todeauna 300 fl.

2. Cehăluț, pe teritorul cercului Tășnadului. E o oază maghiară cu 600 suflete reformate, încungiurată de o poporațiune ce vorbesce limba română în număr rotund de 17,000 suflete. Numărul obligaților la școală e 81, dar' fiind locul de școală și școala însuși foarte strîmtă, nici a treia parte dintre aceia nu încap în ea. Comuna bisericească a procurat cu cheltueala ei proprie un loc corespunzător și e aplecată spre jertfă și mai departe. Pentru clădirea noii școli e a se ajutata odată pentru todeauna cu 300 fl.

3. Goroslaul-ung., pe teritorul cercului Zălaului, unde între 27,000 ce vorbesc limba română sunt vre-o câteva comune maghiare viguroase, care așteaptă sprigin. Astfel e și aceasta cu 428 suflete maghiare. Numărul obligaților la școală e 59; școala și locuința învățătorului e o colibă acoperită cu paie. Sub titlul clădirii unei școli nouă sunt a se licauda odată pentru todeauna 300 fl.

4. Cavaș, pe teritorul cercului Tășnadului. Între 650 ce vorbesc limba română sunt 33 rom-cat., 34 isr., și 133 reformați maghiari. Numărul obligaților la școală maghiari e 40. Școala cea strîmtă e a se lărgi cu un ajutor de 200 fl.

5. Zălnuca, pe teritorul Tășnadului. Între 360 ce vorbesc limba română trăesc 57 Maghiari ref. Numărul obligaților la școală e 16. Școala e strîmtă și aproape a se cutropi. Spre repararea și lărgirea aceleia sunt de lipsă 400 fl. Dotațiunea învățătorului e de 60 fl.; e a se întregi cu un ajutor permanent de 100 fl. Jumătate asignează districtul.

6. Leșmer, pe teritorul cercului Șimleului; o comună maghiară mică, dar' zeloasă, cu 217 suflete; în împregiurime sunt cu miile cei ce vorbesc limba română. Numărul obligaților la școală e 32. Pentru repararea și adaptarea școlii celei strîmte și aproape ruinate e a se asigura un ajutor de 300 fl. Dotațiunea stațiunii preoțesci din nou organizate e de 250 fl., a învățătorului de 120 fl. Cea dintăiu e a se îmbunătăți cu 100 fl., a doua cu 80 fl. ajutor anual. Jumătate din amândouă ajutoarele dă districtul.

7. Ilișuva, pe teritorul cercului Șimleului; o comună încungiurată de marea masă a celor ce vorbesc limba română, cu 370 suflete maghiare reformate, — și va servi drept centru al stațiunii de preot cercual, ce are să se organizeze de către district. Școala e într'o stare de tot deplorabilă și astfel e neapărat de lipsă să se zidească o școală nouă. Sub acest titlu sunt a se licauda odată pentru todeauna 300 fl. Numărul obligaților la școală e 62. Dotațiunea învățătorului e de 126 fl. E a se îmbunătăți cu un ajutor permanent de 100 fl. Jumătate acopere districtul.

8. Tegheea, pe teritorul cercului Tășnadului. O comună mică și neputincioasă; între 112 ce vorbesc limba română sunt 48 Magh. rom-cat. și 51 Magh. reform. Numărul obligaților la școală maghiari e 12. Locuința învățătorului și școala nu corespunde nici celor mai restrinse pretențiuni. Pentru repararea și lărgirea lor sunt de lipsă odată pentru todeauna 300 fl.

9. Minou, pe teritorul cercului Ceului. Numărul celor ce vorbesc limba română trece preste 300, și tot atăta e și al Maghiarilor. Numărul obligaților la școală e 40, ear' școala ruinată nici jumătate din aceștia nu poate cuprinde. Comuna bisericească e aplecată a procura un loc nou și în locul acestei școli a clădi una nouă. Sub acest titlu e a se da odată pentru todeauna un ajutor de 300 fl. Filia Minoului e Arghiehatul, unde față cu 433 ce vorbesc limba română se luptă 70 suflete maghiare. Numărul obligaților la școală e 10 și leașa învățătorului e de 69 fl. Preotului din Minou e a se licauda pentru îngrijirea sufletească a poporenilor de acolo un ajutor permanent de 100 fl.; ear' leașa învățătorului din Arghiehat e a se îmbunătăți cu un ajutor permanent de 50 fl. Jumătate din aceste ajutoare asignează districtul.

10. Cicău, pe teritorul Ceului. Față cu 350 ce vorbesc limba română sunt 111 Maghiari. Fiind filia Silimeghiului, nu este preot în loc. Numărul obligaților la școală e 20. Leașa învățătorului e 94 fl. E a se întregi cu un ajutor permanent de 100 fl. Jumătate dă districtul. Școala e o colibă miserabilă acoperită cu paie. Sub titlul clădirii aceleia din nou sunt a se licauda odată pentru todeauna 300 fl.

11. Rece, pe teritorul cercului Carasnei, între 630 ce vorbesc limba română sunt 190 Maghiari. Fiind filia Varșolțului, în loc nu este popă. Pentru repararea școlii și a locuinței învățătorului e a se licauda odată pentru todeauna un ajutor de 200 fl.

12. Soca, pe teritorul cercului Tășnadului; între 486 ce vorbesc limba română trăesc 127 Maghiari și dintre aceștia 77 sunt reformați. Stațiunea preoțescă e vacantă din cauza micii dotațiuni. Casa parochială e a se prefăce în școală și locuință pentru învățător, și sub acest titlu e a se licauda odată pentru todeauna un ajutor de 200 fl. Numărul obligaților la școală e 10.

13. Horvata-Petenie, pe teritorul cercului Carasnei. Două comune ce se află una lângă alta și formează o comună bisericească. Sunt încungiurate de comune românesci puternice. Numărul sufletelor maghiare e în amândouă 328 între miile ce vorbesc limba română din loc și giur. Elementul maghiar e mereu în

Neamțului din Viena, spre a strica poporului român, stă și astăzi în același sold, spre același scop. În fine oameni mai de a treia mână vor crede, că s'au sporit „soldurile“, căci cine e dedat a trage trei și patru solduri, de ce nu ar trage și cinci sau dece? —

„Noi nu dăcem aceasta, nici cerem informațiuni, nici deslușiri asupra acestor prepuelnicii, dar' interesul și reputațiunea „Tribunei“ pretinde, ca lumea să devină informată despre acestea.

„E pentru noi cestiune de onestitate politică să respingem prepuelnicia cuprinsă în aceste cuvinte“, — s'o respingem în tocmai cum respinge și „Tribuna“ însuși prepuelniciile sale proprii asupra d-lui V. Babeș.

„Tribuna“ încă este de fire prepuelnică, și în prepuelnicia sa devine — aproape în fiecare număr cel puțin de dece ori — în conflict cu sentimentul comun al Românilor, dar' chiar și în cestiunile de „principiu“.

„E fără îndoială o lipsă de tact la mijloc“ — nici decât în frunte sau în coadă, ci oblu în „mijloc“ e lipsa de tact, — când scrie dl Slavici următoarele:

„Am susținut și eu acest principiu („Românul nu trebuie să iee parte la lucrarea literară maghiară“) într'un șir de articole

„Vorbesc și scriu în limba maghiară tot atât de bine (da, da, exemplar de „bine“) ca și în cea românească, cunosc literatura maghiară și știu să mă încânt (ca toți renegații) de pro-

ductele de valoare ale ei, îmi dau silința de a mă ține în curent cu întreaga viață (și viață) intelectuală maghiară, mă simt foarte mângăiat, (credem foarte) că le pot toate aceste (numai prostii de Maghiari nu au înțeles încă despre aceasta) și dacă aș avé răgaz (sau cel puțin încă un sold dela academia ungurească), le-aș face adese-ori și fraților mei Români împărtășire despre cele ce am aflat (— în scrierile lui Hunds-dorfer, nu despre sold)

„Nici odată însă nu mi-a trecut prin minte să profit de destoinicia mea în materie de limbă maghiară (căci „eu scriu numai pentru plăță și pentru cel ce-mi plătesce“), pentru-ca să le fac Maghiarilor chiar în limba lor împărtășiri despre literatura românească ori despre viața culturală a Românilor (precum am făcut Nemților în opul meu „Die Romänen der öst. Monarchie“, unde am denegat existența, originea, limba, capabilitatea de cultură etc. a Românilor); ei au să se informeze înșiși, dacă-i interesează viața noastră culturală; (au acum destul fond la „kultur-egylet“, de ce se nu-mi plătescă și mie ceva din el, ca să-i informez). Ear' dacă nu-i interesează, cu atât mai rău pentru dînșii (căci afară de mine altul, bucurându-se de destoinicia mea, nu le va face acest serviciu); nu e treaba noastră să le dăcem: „Uite, ce treabă mare am făcut!“ (ci le dă eu: Uită ce treabă mare vi-am făcut cu denunțările mele prin „Tribuna“ și vă pot face treabă și mai mare în limba voastră, dar' — pe sold).

„Ne doare pe toți, când vedem, că cineva, care este eșit din sinul nostru“ este atât de prepuelnic, încât cu mintea lui, multă puțină, câtă este, crede, că astfel de principii prepuelnice vor îmbăta la minte pe bietul Român.

„Prepuelnicia „Tribuna“ prepuelnicesce, că dl V. Babeș face politică de capul seu „auf eigene Faust“, de aceea „Tribuna“ cu câteva șire mai jos scrie — bagseamă, ca să nu se pună în conflict cu consimțământul general al Românilor: „Noi pițigoi naționali români, sântem de părere, că țeara aceasta (nici dl V. Babeș) nu va pute să ajungă la pace decât prin punerea în lucrare a principiilor cuprinse în programul stabilit de noi“. „Unul din aceste principii este, ca toți Românii cudl V. Babeș în frunte, să se facă „pițigoi“ și să dea spate cu noi, ca să alungăm ori să omorim pe Miron, ear' în locul lui să aședăm pe un archipițigoiu. —

„Apoi dl V. Babeș se ne dea înțelepciunea sa, să scrie în „Tribuna“ în fiecare număr — măcar în stilul seu nedestoinic, să ne procure abonenți cât de mulți, ca să putem noi spesa mai mult ca 14 mii la an, și fără de a atinge capitalul acționarilor fără acțiuni și fără dividende și fără capital, în fine dl V. Babeș se ne scoată din toate perplexitățile, să iee pe „dl Partene Cosma de urechi, ca să ne pună și pe „Albina“ la dispozițiunea noastră, însă toate în cinste, în dragul pițigoilor, și peste aceasta să nu se încerce a nu recunoasce că noi, pițigoi

naționali dela „Tribuna“, deja am ajuns a sta sus-sus, preste toți Românii din Ungaria.

„Care va să dăcă: Așa și este. Orb să fie cel ce n'a vădut aceasta, în tocmai ca „cânele ce se ia cu gura după coada sa proprie și tot se sucesce după ea s'o prindă, fără s'o poată prinde“. („Calicul.“)

„Atunci când majoritatea Românilor (mai slăbim ceva, nu dorim ca toți Românii) din țările coroanei (cetiți: co-ro-a-nei) ungare va fi ajuns să împățească vederile emise de noi, pițigoi naționali dela „Tribuna“ își vor fi perdut speranța“ —

„Este adevărat, că sânt în mijlocul nostru oameni, care nu împărtășesc vederile pițigoilor. Dovadă dl Diamandi Manole, carele nu credem să fi visat vre-odată, că adună bani românesci spre a salarisa agent denunciant în spinarea Românilor și deosebi în a partidului național; dovadă e calamitatea noastră, că întreprinderile bune, solide și aședate, nu se bucură nici de spriginire nici de capitale, până-ce oamenii ce au capitale sau adună capitale prin influența lor — nu le depun pe acestea în mâni sigure și cu bună tactică și pricepere politică, ci le dau pe mâna celor ce fac chiar batjocură cu toți Românii și cu însuși cauza națională! —

„Asta este o prepuelnicie a mea, căci am învățat să prepuelnicesc ca marele și destoinicul nostru prepuelnic I. Slavici. p. r.“

decadență, pentru-că din cauza micii dotațiuni (200 fl.) stațiunea preotească e de ani încoace vacantă și leașa învățătorului încă e numai de 130 fl. Ea se organiza stațiune de preot-învățător cu un ajutor permanent de 100 fl. Jumătate dă districtul. (Va urma.)

Cronică.

Curtea în Budapesta. Maiestatea Sa Împărăteasa Regina a sosit Sâmbătă în 5 Martie n. la 1 și 40 oare după amiază, moștenitorul de tron Rudolf seara în Budapesta.

Numiri. Ministrul ung. de justiție a numit: de vice-notar la judecătoria cercuală din Careii-mari pe Stefan Bokor, fost practicanț de drepturi la tribunalul din Solnoc; — de scriitori: la judecătoria cercuală din Orăștie pe Alexandru Máttyás, fost diurnist la jud. cerc. din Satu Mare; la judecătoria cercuală din Tășnad pe Emeric Weiss, fost diurnist la jud. cerc. din Nyirbátor; la judecătoria cercuală din Seghedin pe Iosif Odabasich, fost diurnist tot acolo; — mai departe: pe Ladislau Márkossy, pretoral-suprem al cercului Baia-de-Criș (cotelul Hunedoarei), l-a investit cu drept de judecător în afaceri bagatelare, ce trec preste competența judecătoriei comunale, pe teritorul cercului seu.

Transferări. Ministrul ung. de justiție a transferat pe Adolf Bernhardt, executor jud. din Eled, la judecătoria cercuală din Șomcuta-mare în aceeași calitate; ear' procurorul-suprem din Mureș-Oșorheiu pe Ioan Dragoș, scriitor la procuratura de stat din Braso, la procuratura de stat din Bistrița în aceeași calitate.

Comasările. Ieri, Duminecă, seara „Reuniunea agricolă săsească” a ținut o adunare aici la Sibiu. Au luat parte la această adunare preste o sută de frunți ai comunelor sâsești de dimprejurul Sibiuului, ca să se pronunțe în cesiunea comasărilor, despre care dl inginer hortarnic Roth din Mediaș a ținut o disertațiune pe cât de interesantă, pe atât de instructivă. Ne rezervăm a reveni asupra disertațiunii. Deocamdată ne așezăm la năstă, ca proprietarii sași, care se aflau prezenți, n'au prea arătat dispozițiunea de a comasa chiar acum proprietățile lor.

Necrolog. Primul următorul anunț: Subscriși în numele lor, celorlalți conșanțeni și a numeroșilor amici: cu inima frântă de durere anunță, cumcă prea iubită consoartă, fiică și soră Iulia Frâncu nu se mai află între cei vii; ea și-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatorului în 28 Februarie la 10 oare a. m. în al 31-lea an al etății și al 15-lea al fetei sale căsătorii. Rămășițele-i pământești se vor ridica din locuința ei la 1 Martie d. a. și se vor transporta la gara căii ferate și de acolo la Buzășiu, unde se vor așeza pentru repaus etern în cimitirul familiar. Fie-i țărina ușoară și memoria neuitată! Tergul-Murășului, în 28 Februarie 1887. Andreiu Frâncu, ca soț; Văduva Ecaterina Iacob Frâncu născ. Dadaș, ca mamă; Ludovic Frâncu, frate; Gavrilă Frâncu și familia; Viorica Vaida și soțul; Dr. Teodor Mihali, conșanțeni.

— Haralambie Stănescu, mare comerciant, cavalier al ordinului „Coroana României”, și membru al consiliului județian, a înecat subit din viață Vineri, 20 Februarie v. 1887 la 9 oare seara în etate de 54 ani în floarea (România). Întristată familie și rude: Sofia Har. Stănescu soție, Tache Stănescu frate, Maria G. Stănescu, Hareti T. Stănescu, Christache Stănescu, Santia Stănescu, Ghiță Constantin, Anghelica Constantin, Ioan Stănescu, Elena I. Stănescu, Constantin Toșca, Alexandrina Toșca, Nae Toșca, Alexandru Toșca, cumnate și cumnați. Mihail G. Stănescu, Octavia M. Stănescu, Nicolae Stănescu, Maria N. Stănescu, Dr. Ioan Cloaje, Mihail T. Stănescu, Victoria M. Stănescu, George T. Stănescu, Ecaterina T. Stănescu, Vasile T. Stănescu, Dimitrie P. Stănescu, Elena T. Stănescu, Sofia T. Stănescu, Eugenia P. Stănescu și Hareti T. Stănescu, nepoți și nepoate. Au durerea a văi anunță ireparabilă pierdere și vă roagă să binevoiți a asista la ceremonia funebruă ce se va oficia Duminecă 22 Februarie v. la oarele 2 p. m., în biserica Sf. Ioan, din Ploesci, de unde cortegiul funebru va porni la cimitirul Vășoara, unde se va face înmormântarea.

Preainaltă mulțumire. „Revista Politică” dela 1 Martie publică: Inspectant I. P. S. S. Metropolitul Dr. Silvestru Morariu arhiepiscop Sa, a prezentat Maiestății Sale Împărăteșului un raport detaliat asupra observărilor și rezultatelor acestor vizități canonicie pentru anii 1881—1885. Maiestatea Sa, luând spre cunoștință acest raport, a exprimat I. P. S. S. Metropolitului Prea înaltă Sa mulțumire pentru zelul ce-l arată pentru interesele dieceșei ort-or. din Bucovina.

Biserica Mirăuțului din Suceava. Cetim în „Revista Pol.” din Suceava: Această biserică este una din cele mai vechi și mai însemnate monumente istorice ce le avem în țeară. A fost odată biserică metropolită și metropolii Sucevei și precum se știe și biserica curții vechilor Voievozi. Astăzi această biserică este numai o ruină, care aji mănă se poate surpa. În urma propunerii I. P. S. S. Metropolitului, ministrul de culte a promis, că se va interesa de restaurarea acestei biserici pe speșele fondului, și că a ordonat guvernului din Cernăuți să facă planurile trebuincioase, care vor fi supuse comisiei centrale pentru conservarea monumentelor istorice.

Comisiunea aceasta își va da apoi părerea, și după aceea se vor dispune cele trebuincioase. Să sperăm, că vom ajunge și noi a vedea restaurată vechia biserică a Mirăuțului.

Ciângăii din Bucovina. Cetim în „Revista Politică” dela 1 Martie n.: Cei mai mulți dintre cetitorii „Revistei” noastre își vor aduce aminte cum o mulțime de Ciângăii (Unguri) din Bucovina și-au vândut acum câțiva ani toată averea mișcătoare și nemiscătoare pe un preț mai de nemica și cu câtă bucurie pleacă ei după aceea cu toată familia la Ungaria, unde credeau, că vor căpăta toate bunătățile lumii. Dar' vai! ce amăgire! când aujunseră la starea locului frații lor, cari le promisese căte'n lună și'n soare, le dădură în loc de câmpuri întinse, mănoase și sănătoase nise mlaștine mocirloase și nesănătoase, ear' în loc de case spațioase și luminoase nise bordeie acoperite cu treștie, pe cari singuri trebuiau să și le facă. Ce să facă bieții oameni? de voe de nevoe le primiră și pe acestea, cugețând, că li-se vor da cele promise. Mai pe urmă însă, vădând că nu-i modru s'o scoată la capăt cu frații lor, că acestora nici prin minte nu le plesnește de înbunătățirea stării lor, și sfârșindu-li-se ceea-ce au fost avut, începură a se întreba earăși în Bucovina, dar' nu cum s'au dus tot chiurind și cântând, ca vărându-se și cerșind pâinea de toate dările atât pentru dinșii, cât și pentru fiii lor. Chiar și mai deunăci au trecut vre-o câteva Unguroaice prin Suceava câte cu mai mulți copii, la cari își era mai mare mila să cauți, cum li dădăscă dinții de frig, fiind îmbrăcați numai în nise cotrețe, ear' ele singure într'un fel de haine făcute din vre-o câteva bucățele vechi de țol și și acele sdrențoase.

Armata teritorială a Dobrogei. În România s'a sancționat și promulgat legea relativă la organizarea în Dobrogea a două regimete de dorobanți și unul de călărași, care urmează a se înființa treptat și pe măsura ce vor permite mijloacele bugetare.

Consiliu militar în Petersburg. „Pol. Kor.” primesc scrirea, că afară de guvernul general din Varșovia, contele Gurko, se mai află de present în Petersburg guvernori și generali din provinciile rusești de Sud și Vest, între ei generalii Kochanoff din Vilna, Ropp din Odesa și Drentelen din Kiew.

Pregătiri de războiu rusești. „Kölnische Zeitung” raportează despre înarmările rusești din Petersburg ddto 1 Martie n. următoarele: „După-cum se aude, ministerul nostru de războiu are de gând, ca pregătirile plănuite încă mai de mult să se execute în timpul cel mai apropiat. Îndeosebi se va întări și înmulți mai întâiu brigadele de tirailori, din care se vor forma deosebite diviziuni de tirailori, căror li se va alătura multă artilerie. Publicarea dispozițiunilor respective se așteaptă în curând.”

Explosiune. În baia de cărbuni din Quarregon s'a întâmplat o exploziune. Din 150 de lucrători până acum au putut fi salvați numai 10. În urma unor mari surpări de pământ lucrările de salvare s'au îngreunat și sporesc numai puțin. — O depeșă din Mons ne spune, că după amiază (5 Martie n.) a succed inginerilor a pătrunde în interiorul băilor din Quarregon, unde lucrătorii pierduți s'au aflat. Toți lucrătorii, 144 la număr, s'au aflat însă morți.

„Hamlet”, principele Danemarcei. Tragedie de William Shakespeare, tradusă și adaptată conform cerințelor moderne ale scenei de N. A. Bogdan. Iași, 1887.

Despre economisare.*)

Înainte d-voastre, domnilor, cari sunteți meseriași, n'am trebuință să încep a face laude asupra muncii. Dacă aji cugețat despre cariera d-voastră, ușor aji putut înțelege, că atât diferitele meserii, cunoscute între oameni, precum în general civilizațiunea lumii, numai prin munca continuată a multor generațiuni de oameni a putut să ajungă la treapta cea înaltă de astăzi. O generațiune a fost învățătoarea la cealaltă. Lucrările și rezultatele generațiunilor stinse au trecut dela tată la fii și ele formează și acum moștenirea soiiului omenesc, — una din uneltele cele mai momentoase ale civilizațiunii. Nu ne-am pute însă bucura de rezultatele strămoșilor noștri, dacă n'am pune și noi înșine mâna și am munci. Fără muncă ar fi viața fără preț, o stare de moleșire morală. Munca nu e numai o necesitate, dar' o bucurie. Munca și destoinicia, dacă se transportă pe obiectele cele mai ordinare, le dă acestora un preț deosebit. Munca este viața omului; fără muncă s'ar stinge soiiul omenesc. Apostolul Pavel a ăis deja: „Că acela, care nu voește să muncească, nici să nu mănânce”.

Ce fel de oameni au adus lumii folos, oameni cari au muncit de voie bună, sau aceia, cari au lucrat siliți? Tot ce numim progres e urmarea muncii libere, muncii migăloase și strădălnice dela sămănarea unui grăunte de grâu până la construirea unui palat.

Este însă evident, că omul ar fi rămas sălbatic fără acumularea economiilor, cari le-au făcut strămoșii noștri — economii de cunoștințe, destoinicii, unelte, capitaluri etc. Economiiile lumii au creat civilizațiunea ei. Economiiile sunt rezultatele muncii și numai când lucrătorii încep a economisa, rezultatele civilizațiunii încep și ele a se grămădi. Economia produce capital și capitalul este resul-

*) Prelegere ținută în favorul „Reuniunii sodalilor români” din Sibiu.

tatul adunat al muncii. Capitalistul e prin urmare un om, care nu cheltuiesce aceea ce și-a câștigat prin muncă.

Dar' economia nu este un bold natural, ci trebuie acurată și învățată. Ea pretinde abnegare de sine, subordonarea simțului animalic sub rațiune, prevedere și înțelepciune. Ea lucră pentru astăzi, dar' îngrijesce și pentru ziua de mâine.

O mare parte din oameni nu îngrijesce pentru viitor. Ei nu cugeță la trecut. Ei cugeță numai la present. Ei nu economisesc nimic. Ei cheltuiesc tot ce câștigă.

Asemenea este și cu unele popoare. Popoarele, care cheltuiesc tot ce produc, fără a pune la o parte o proviziune pentru viitor, n'au capital. Ca singuraticii, trăiesc din mână în gură și sunt totdeauna sărace și miserabile. Popoare, care nu dispun de capitaluri, nu posed nici comerț. Sîrguința și economia e deci rădăcina civilizațiunii.

Societatea omenească consistă în modul acesta mai cu seamă din două clase: din cei economisitori și din cei cheltuitori, din prevădători și neprevădători, din aceia, care posed ceva și aceia, care nu posed nimica.

Oamenii grijitori devin posesori de capitaluri, care pun earăși munca în mișcare. Alți lucrători, grămădesc în mâinile lor și ei ocupă capitalul, care lucră pentru ei. Așa începe comerțul și industria.

Veți întreba, cine poate să economiseze?

La cei mai mulți oameni le este calea deschisă de a-și crea o stare mai bună numai, dacă ar apuca căile cele adevărate, adică dacă s'ar strădui a-și îmbunătăți pozițiunea prin activitate, onestitate și economie. Societatea omenească nu suferă atât prin lipsa de bani, ci prin cheltuirea cea mare de bani. E mai ușor a câștiga bani, ca a învăța cum să se întrebuințeze banii, nu aceea ce câștigă cineva formează bogăția lui, ci modul cum scie să cheltuiească și să adune, și dacă cineva câștigă mai mult, decât îi trebuie lui și familiei sale și poate pune o mică economie la o parte, acela posedă fără îndoială elementele bunăstării sociale. Economiiile pot să fie mici, dar' vor ajunge ca să-l facă independent.

Înainte de toate se cere economisarea cu timpul. „Timpul este ban”, după-cum a ăis Franklin, marele întemeietor al Statelor-Unite din America. Pentru tot trebuie să fie întocmit un timp anumit și tot trebuie făcut la timpul acomodat. Cine va începe a economisa cu timpul, va pute face și alte economii. Să nu ăică nimica, că nu poate face economii. Puțini oameni vor fi, care n'ar pute economisa pe săptămână vre-o câțiva cruceri. Treizeci cruceri d. e. pe fiecare săptămână economisați ar face în 20 de ani 541 fl. și ar cresce într'alți 10 ani numai cu interesele lor la 974 fl. Mulți vor ăice, că nu pot economisa atât. Bine, să începă cu 10 cruceri. Dece cruceri pe fiecare săptămână puși în cassa de păstrare, fac în 20 de ani 180 fl., ear' în 30 ani 362 fl. Trebuie făcut începutul, trebuie să se formeze îndatnirea de a economisi.

Economisarea nu cere un curaj deosebit, nu o minte extraordinară, nu o virtute supranaturală. Ea cere numai munte sănătoasă și puterea de a rezista unor plăceri egoistice. Ea cere numai o abnegațiune mică. A începe e însă motto. Cu cât se exercită datina de a economisa, cu atât devine mai ușoară, cu atât mai curând despăgubesc pe acela, care și-a impus jertfe. Mulți oameni sunt zeloși și sîrguitori pentru de a câștiga bani, nu sciu însă cum să umble cu ei. Le lipsește firmitatea voinei de a înlătura cauzele cheltuielilor.

Datina de a economisi provine mai cu seamă din dorința de a ne îmbunătăți pozițiunea noastră și a acelora, care depind dela noi.

Oamenii trebuie să-și câștige în tinerețe mijloacele pentru de a trăi în zilele bătrâneții fără griji și fericiri. Nu poate să existe ceva mai trist ca un om bătrân, care a câștigat prin munca sa mult, și care devine în pozițiunea deplorabilă de a-și cerși pâinea de toate dările și a fi avisat la mila oamenilor. Un astfel de aspect ar trebui să împietenească pe toți a lucra și a economisi spre binele lor și a familiilor lor în timpul tinereții. Omul tînc, are un viitor lung înaintea sa, în decursul căruia poate să urmeze principiile economiei, pre când bătrânul se apropie de sfîrșitul carierii sale și nu mai poate duce nimic din lume cu sine.

Nesiguritatea vieții e un bold tare pentru a se îngriji la zile rele. Omul nu scie cîșul, în care-l va chiama moartea. Dintre 100,000 oameni născuți, 25,000 mor înainte de ce au ajuns anul al 5-lea, jumătate înainte de ce au ajuns anul al 50-lea, numai 1110 din ei ajung anul al 90-lea.

Dacă economisarea se privește ca un lucru, care trebuie exercitat, nu se va simți nici odată ca o sarcină și aceia, care n'au simțit-o înainte, vor fi surprinși a afla, că pot face vre-o câțiva cruceri, puși la o parte pe săptămână de a ne procura simțul moral, cultura spirituală și independența personală.

Zace oareși-care demnitate în fiecare încercare de a procede cu economie. Exercițiul economisării are deja o influență salutară. Ea impune abnegațiune de sine și dă caracterului tărie. Ea produce o inimă liniștită; ea conduce la cumpet; ea face prevederea de trăsătură capitală a caracterului. Ea îmbrășcă grijile și neplăcerile, de care ar fi fost cu puțință ca să sufere.

Unii vor ăice: nu se poate, nu merge a face economii. În adevăr nu există o vorbă mai goală, ca „nu merge”. Luăm un exemplu. Un păhar de bere pe fiecare ăi face 32 fl. 85 cr. pe an. Suma aceasta ar ajunge de a asigura pe viața unui om o sumă de 1450 fl. — plătită după moartea lui. Sau, depunându-se în cassa de pă-

strare, ar cresce după 20 ani la 1017 fl. Dar' mulți beau o jumătate de duzină păhare de bere și berea aceasta ar face, dacă n'ar fi fost beută, suma de 6000 fl. — după decursul timpului numit. Omul, care cheltuiesc 10 cruceri pe ăi pentru tutun, risipește în 50 ani 5700 fl.

Una dintre cele mai mari pedeci, pentru-ca să prindă economisarea rădăcinii mai tari, este ignoranța și necultura. Numai crescerea mai bună, care o vom da copiilor noștri și în genere răspândirea culturii, va produce o îmbunătățire în privința aceasta.

Baza fiecărei economii este rîndueala. Rîndueala este tocmai așa de lipsă pentru de a purta o casă, un negoț, precum și a administra o fabrică. Principiul suprem sună: pentru fiecare obiect un loc, fiecare obiect la locul seu. Rîndueala este bogăție; căci cine-ăi regulează întrebuințarea venitului seu, își înduplează așa ăicînd resursele sale. Oamenii fără rîndueală sînt rar bogați, ear' oamenii cu rîndueală rar săraci.

Rîndueala este econoama cea mai bună cu timpul; căci neîmpărțindu-se lucrul bine, se perde timpul, care nu se mai reîntoarce. Cu o rîndueală bună au scuit mulți oameni să ajungă la succese însemnate, și exemple avem destule și în timpurile noastre, că oameni, care și-au început cariera cu mijloace neînsemnate, au ajuns prin muncă, sîrguință, rîndueală la avere și pozițiune însemnată. (Va urma.)

Din public.*)

Dare de seamă

Asupra venitului balului dat de tinerimea din Alba-Iulia în favorul ambelor școale poporale confesionale din loc.

Venitul a fost	139 fl.
Spesele	68 fl.
prin urmare venitul curat este	72 fl.,

care sumă s'a împărțit egal între școala gr-or. și cea gr-cat. cu câte 36 fl.

Rezultatul acest favorabil este a se mulțumi contribuțiilor și suprasolvirilor următorilor p. t. domni:

Excel. Sa dl episcop Fr. Lönhard cu 5 fl.; Rev. dn protoprop. Alexandru Tordășan 1 fl.; on. dn Dr. Alexandru Mohay, deputat dietal cu 10 fl.; Rev. dn protopop S. Micu 2 fl.; Ignatz Rainay, advocat 1 fl.; Andreiu Ludovic, notar cerc. 1 fl.; Iuliu Moldovan, învățător în Totoiu 1 fl.; Mateiu Marciaș, șitar 2 fl.; Ilariu Popovici, neguțator în Hațeg 1 fl.; Alexandru Dobrescu, paroch 1 fl.; Ioan Muntean, advocat 2 fl.; Alexandru Fabian, direct. gimn. 1 fl.; Nicolau Görög, neguțator 1 fl.; George Filip, advocat 2 fl.; I. Iacobich, c. r. căpitan 1 fl.; Rubin Patîța, advocat 1 fl.; E. Moreno, neguțator 1 fl.; I. Magda, paroch din Drimbări 1 fl.; Florian Rusan, teolog 1 fl.; Geza Ionaș 1 fl.; Ilie Topp, agronom 50 cr.; Ioan Pleșa, judec. comunal în Limba 1 fl.; Nicolau Balan 50 cr.; G. Totoian, paroch din Satu-mic 50 cr.; Porre, contenier 1 fl.; Nicolau Barbu, advocat 1 fl.; George Pop, secretar 1 fl.; Mateiu Nicola 1 fl.; Ioan Magda, paroch în Drimbări 50 cr., căroră li se aduce cordială mulțumită, precum și aceloră, cari prin prezența lor au dat lustrul cuvenit acestei petreceri românești.

Alba-Iulia, în 24 Februarie 1887.

I. Roman m. p.,
cassier.

R. Patîța m. p.,
președinte.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesc răspunderea.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Budapesta, 7 Martie n. Delegațiunea austriacă a încheiat în cetirea a treia creditul militar. După aceea s'a încheiat ședința și totodată sesiunea extraordinară. Președintele Smolka a accentuat în discursul seu de încheiere unanimitatea votului. Împregiurarea, că siguranța statului pretinde mijloacele cerute, a înlăturat ori-ce îndoială, a dat unanimitate însemnată unei nedestațiuni imposabile, care întărește speranța în susținerea păcii. (Aplaus viu.)

Sofia, 7 Martie n. Ieri dimineața au fost impușcați următorii rebeli: majorul Uzunoff, brigadierul Popoff, căpitanul Zeligonoff, locotenenții Kristeniakoff, Koinarski, Entoff, Trembeskoff, advocatul Kirdieff, comisionarul Ozetkoff. Execuțiunea în contra sudiților rusești căpitanul Baulmann și Elieff s'a aminat.

În țeara întregă e liniște. Tribunalul de războiu judecă astăzi pe suboficieri și pe soldați.

Ruscine, 7 Martie n. Sciri ale „Agenței Havas” ăic, că au fost impușcați ieri nu numai rebeli condamnați la moarte, ci și de cei condamnați la închisoare.

Paris, 7 Martie n. Foaia oficială publică, că ieri dimineața au fost pușcați în Rusciue opt oficieri bulgari, condamnați la moarte de tribunalul de războiu.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

Economic.

Piața din Mediaș, 4 Martie. Grâu hectolitra fl. 5.50 până fl. 6.—; grâu mestecat fl. 4.50 până fl. 4.80; secăra fl. 3.70 până fl. 4.—; orful — până fl. —; ovășul fl. 2.15 până fl. 2.25; cucuruzul fl. 4.— până fl. 4.50; semința de cânepă fl. 4.— până fl. 4.25; crumpenele fl. 1.60 până fl. 2.—; melauiul hectolitra fl. 7.— până fl. 8.—; mazerea fl. 4.— până fl. 5.—; fasolea fl. 3.80 până fl. 4.—; linteia fl. — până fl. —; chiminul (secăreana) fl. — până fl. 40.—; sêu brut 100 kilograme fl. 18.— până fl. 22.—; lumini de sêu vârsate fl. — până fl. 44.—; unsorarea de porc fl. 55.— până fl. 60.—; slămina fl. 35.— până fl. 40.—; cânepa fl. 36.— până fl. 38.—; fânul fl. 1.40 până fl. 1.80; săpunul 100 bucăți fl. 20.— până fl. 40.—; spiritul gradul 9 cr.; carnea de vită chilo 20 până 24 cr.; carnea de vițel 20 până 24 cr.; carnea de porc 44 cr.

Târgul de rîmători în Steinbruch. În 5 Martie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 47.— cr. până 48.— cr. unguresci grei, tineri 49.— cr. până 50.— cr., de mijloc 48.1/2 cr. până 49.— cr., ușori 48.— cr. până 49.— cr., marfă țerănească, grea 47.— cr. până 48.— cr., de mijloc 47.— cr. până 48.— cr., ușoară 47.— cr. până 48.— cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sêrbesci grei 43.— cr. până 45.— cr., transito de mijloc 43.— cr. până 45.— cr., transito ușori 43.— cr. până 45.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% umpeniție la gară.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta
dela 1 Martie st. n.

Grâu (din Banat): 72—73 Kilo fl. — până — fl. — până —, 77—81 Kilo fl. 8.90 până 9.25, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —, 77—81 Kilo fl. 8.85 până 9.20, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. — până —, 77—81 Kilo fl. 8.90 până 9.25, (de Bacsa) 72—74 Kilo fl. — până —, 77—81 Kilo fl. 8.95 până 9.30, (din Ungaria de nord) 77—81 Kilo fl. 9.05 până 9.40, 74—79 Kilo fl. 8.80 până 9.15.

Secăra (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.70 până 6.85. (Orđ nutreț): 60—62 Kilo fl. 6.50 până 6.80; (de berărie) 62—84 Kilo fl. 7.— până 7.70.

Ovăș (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.55 până 6.85. Cucuruz (de Banat): dela fl. 6.— până 6.10; de alt soi fl. 6.— până 6.05.

Rapița fl. 10.1/4 până 10.7/8; de Banat fl. 9.1/2 până 9.1/2.

Mălaiu (unguresc): fl. 4.75 până 5.25.

Timpul de furnizare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.99 până 9.01 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 8.71 până 8.75.

Secăra (primăvară) 69.7/10 Kilo fl. 6.26 până 6.28.

Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 6.24 până 6.26.

Rapița (August—Septembrie) fl. 11.1/2 până 11.1/2.

Spirit Brut 100 L. fl. 25.25 până 25.50.

LOTERIE.

Tragerea din 5 Martie st. n.

Timișoara: 64 37 72 38 13.

Viena: 74 86 5 38 9.

Cursul pieței din Sibiu

din 7 Martie st. n. 1887.

Hârtie-monetă română	Cump. 8.25	vînd. 8.35
Lire turcesci	11.30	11.35
Imperiali	10.30	10.35
Ruble rusești	1.13	1.14

Bursa de București.

Cota oficială dela 5 Martie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump. 92.—	vînd. 93.—
Rur. conv. (6%)	83.40	—
Acț. de asig. Dacia-Rom.	—	—
Banca națională a României	940.—	950.—
Impr. oraș. București	34.—	36.—
Acț. de asig. Națională	—	—
Credit mob. rom.	—	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	79.—	80.—
Schimb 3 luni	—	—
Societ. const.	128.60	—
Aur	20 3/4	21.—

Bursa de Budapesta

din 5 Martie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	96.—	—
" " " 4%	86.10	—
" " hârtie " 5%	147.50	—
Imprumutul căilor ferate ung.	—	—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	96.50	—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	124.—	—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	113.—	—
Bonuri rurale ung.	103.75	—
" " " cu cl. de sortare	103.75	—
" " " bănățene-timișene	103.75	—
" " " cu cl. de sortare	103.75	—
" " " transilvane	103.75	—
" " " croato-slavone	—	—
Despăgubire pentru dijna ung. de vin	99.25	—
Imprumut cu premiu ung.	217.25	—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	121.—	—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	78.25	—
Renta de hârtie austriacă	80.—	—
" " aur austriacă	103.75	—
Losurile austr. din 1860	132.50	—
Acțiunile băncii austro-ungare	850.—	—
" " de credit ung.	282.50	—
" " " " austr.	273.30	—
Argintul	—	—
Galbeni împărătești	6.—	—
Napoleon-d'ori	10.13	—
Mărci 100 imp. germane	62.75	—
Londra 10 Livres sterlingi	128.20	—

Bursa de Viena

din 5 Martie st. n. 1887.

Renta de aur ung. 6%	95.85	—
" " hârtie " 5%	86.10	—
Imprumutul căilor ferate ung.	147.75	—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	96.30	—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	124.—	—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	113.—	—
Bonuri rurale ung.	104.—	—
" " " cu cl. de sortare	104.—	—
" " " bănățene-timișene	104.—	—
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	104.—	—
" " transilvane	104.50	—
" " croato-slavone	—	—
Despăgubire pentru dijna ung. de vin	99.50	—
Imprumut cu premiu ung.	117.75	—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	121.20	—
Rentă de hârtie austriacă	78.10	—
" " argint austriacă	79.80	—
Rentă de aur austriacă	108.75	—
Losuri austr. din 1860	132.—	—
Acțiunile băncii austro-ungare	750.—	—
" " de credit ung.	283.—	—
" " " " austr.	273.60	—
Argintul	—	—
Galbeni împărătești	6.03	—
Napoleon-d'ori	10.14 1/2	—
Mărci 100 imp. germane	62.80	—
Londra 10 Livres sterlingi	128.30	—

Avis!

Subscrierea de acțiuni pentru institutul de credit și economii „Silvania” încheiându-se cu ziua de 15 Martie a. c., acei on. d-ni, cari au primit liste de subscriere, sînt rugați cu respect, ca listele de subscriere dimpreună cu rezultatul obținut și sumele incassate în sensul conspectului până la 15 Martie să binevoască a le trimite în Șimleu (Szilagy-Somlyó) la adresa dlui Alimpu Barbolovici, vicarul for. episcopesc al Silvaniei, care până la acel termin mai primesce subsemnări de acțiuni, avînd a se plăti la subsemnare de acțiune (50 fl. v. a.) rata primă 5 fl. v. a. și în speșele de înființare 1 fl. v. a., de tot: 6 fl. v. a.

Supurul-de-sus, la 1 Martie 1887.

Pentru comitetul fondator:

[421] 1—1

Andreiu Cosma.

Anunțiu.

Societatea de împrumut și păstrare „Aurora” din Năsăud
va ține

adunare generală

în Năsăud la 3 Aprilie 1887 st. n. 10 oare a. m.

[420] 1—3

Obiectele:

1. Raportul directorului, casarului și comisiunii cenzurătoare.
2. Pertractarea propunerilor relativ la modificarea statutelor.
3. Constituirea administrațiunii prin alegerea directorului, ampioaiților, a consiliului administrativ și a comisiunii cenzurătoare.
4. Pertractarea altor propuneri de interes pentru societate.

Năsăud, 1 Martie 1887.

Consiliul administrativ.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octombrie 1886.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copsa mică—Sibiu				
	Tren mixt	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de porșoane		Tren de porșoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de porșoane	Tren de porșoane		Tren omnibus	Tren mixt	Tren omnibus	Tren de porșoane						
Viena	11.10	7.40			București			7.30		Viena	11.10	12.10	Teiuș		11.24	2.40			Copsa mică		2.02	3.55		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	Predeal			1.14		Budapesta	8.20	9.05	Alba-Iulia		12.19	3.59			Șeica mare		2.29	4.22		
Szolnok	11.05	4.05	5.40	9.26	Timiș			1.45		Szolnok	11.20	12.41	Vințul de jos		12.30	4.22			Loamneș		3.04	4.57		
P. Ladány	2.02	5.45	5.58	11.40	Brașov	4.16		7.47		Arad	4.10	5.45	Șibot		1.01	4.51			Oena		3.30	5.23		
Oradea-mare	4.12	6.58	8.30	1.28	Feldioara	5.02		8.24		Glogovaț	7.04	4.30	Orăștia		1.32	5.18			Sibiu		3.50	5.43		
Vărad-Velenceze		7.03	9.14	1.52	Apatia	5.43		8.51		Gyorok	7.22	4.43	Simeria (Piski)		2.31	6.15			Sibiu		9.31	10.50		
Fugyi-Vásárhely			9.24	2.—	Ágostonfalva	6.15		9.14		Pauliș	7.58	5.07	Deva		2.52	6.35			Oena		9.55	11.14		
Mező-Telegd		7.33	10.19	2.34	Homorod	7.06		9.51		Radna-Lipova	8.17	5.19	Branička		3.23	7.02			Loamneș		10.20	11.39		
Rév		8.54	11.38	3.18	Hașfalău	8.52		11.03		Conop	8.36	5.41	Ilia		3.55	7.28			Șeica mare		10.48	12.07		
Bratca			12.18	3.41	Sighișoara	9.31		11.26		Bérvava		6.09	Gurasada		4.08	7.40			Copsa mică		11.11	12.30		
Bucia			12.54	4.01	Elisabetopol	10.16		12.—		Soborșin		6.28	Zam		4.44	8.11								
Ciucia	8.58	1.57	4.26		Mediaș	10.57		12.29		Zam		8.01	Soborșin		5.30	8.46								
Huiedin	9.28	3.11	5.08		Copsa mică	11.19		12.44		Gurasada		8.34	Bérvava		6.27	9.33								
Stana		3.40	5.27		Micăsasa	11.31		12.49		Ilia		8.55	Conop		6.47	9.53								
Aghirș		4.15	5.50		Blaj	11.52		1.05		Branička		9.19	Radna-Lipova	9.06	7.28	10.27	5.58							
Ghirbău		4.36	6.02		Crăciunel	12.31		1.34		Deva		9.51	Pauliș	9.26	7.43	10.42	6.18							
Nădășel		4.55	6.24		Teiuș	12.48		1.46		Simeria (Piski)		10.35	Gyorok	9.46	7.59	10.58	6.38							
Cluj	11.—	10.28	5.26		Teiuș	1.51		2.19		Orăștia		11.11	Glogovaț	10.21	8.28	11.35	7.13							
Apahida	11.19				Blaj	2.18		2.39		Șibot		11.43	Arad	10.38	8.42	11.39	7.30							
Ghirș	12.33				Aiud	2.48		3.01		Vințul de jos		12.18	Szolnok		9.17	12.31								
Cucerdea	1.06				Uioara	2.56		3.08		Alba-Iulia		12.36	Budapesta		2.32	5.12								
Uioara	1.13				Cucerdea	3.14		3.22		Teiuș		1.29	Viena		6.—	8.20								
Vințul de sus	1.20				Ghirș	3.41		3.56							3.—	6.05								
Aiud	1.41				Apahida	4.01		3.66																
Teiuș	2.10				Cluj	5.28		5.10																
Crăciunel	2.35				Nădășel	5.56		5.80	8.—															
Blaj	2.48				Ghirbău	6.31	6.08	8.36																
Micăsasa	3.20				Hașfalău	6.52	6.21	9.02																
Copsa mică	3.41				Aghirș	7.08		9.32																
Mediaș	4.—				Stana	7.23		9.32																
Elisabetopol	4.35				Teiuș	7.50		10.11																
Sighișoara	5.10				Huiedin	8.12	7.14	10.51																
Hașfalău	5.37				Ciucia	8.52	7.43	12.16																
Homorod	7.02				Bucia	9.10		12.50																
Ágostonfalva	7.43				Bratca	9.29		1.21																
Apatia	8.11				Rév	9.41	8.22	2.02																
Feldioara	8.41				Mező-Telegd	10.24	8.48	3.06																
Brașov	9.21				Fugyi Vászrhely	10.43		3.38																
Timiș	1.55				Vărad-Velenceze	10.53		3.54																
Predeal	2.53				Oradea-mare	11.—	9.13	4.05																
București	3.28				P. Ladány	11.15	9.18	10.55																
	9.35				Szolnok	1.09	10.38	1.23	5.17															
					Budapesta	3.29	12.20	3.24	5.25															
					Viena	6.38	2.15	7.45	10.—															
						3.—	8.—	6.05																

Nota: Numerii incuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.